

مفهوم‌شناسی مفاهیم دفاع، بازدارندگی،

دشمن و دفاع همه جانبه

از دیدگاه قرآن کریم

مؤلف

سورنا کیانی

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

تهران - ۱۳۹۸

سرشناسه	کیانی، سورنا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	مفهوم‌شناسی مفاهیم دفاع، بازدارندگی، دشمن و دفاع همه جانبه از دیدگاه قرآن کریم / مؤلف سورنا کیانی؛ ویراستار ادبی رضا خدایی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی، انتشارات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۹۳ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۳۸-۰۲۴-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	دفاع غیرنظامی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Civil defense -- Religious aspects -- Islam
موضوع	جهاد در قرآن
موضوع	Jihad in the Qur'an
شناسه افزوده	دانشگاه عالی دفاع ملی، انتشارات
رده بندی کنگره	BP۱۹۶/۱
رده بندی دیویی	۲۹۷/۳۷۷
شماره کتابشناسی ملی	۲۲

مفهوم‌شناسی مفاهیم دفاع، بازدارندگی، دشمن و دفاع همه‌جانبه از دیدگاه قرآن کریم

نویسنده: سورنا کیانی

نمونه‌خوان: رضا خدایی

ناظر ویراستار: مهران غلامیان

صفحه‌آرا: حامد آریانی

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول- ۱۳۹۸

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران. ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

تلفن ۲۲۹۷۰۳۴۳ نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

سخن ناشر

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی با هدف نهادینه‌سازی مرجعیت علمی در توسعه مفاهیم، گفتمان و تفکر راهبردی در کشور و بهره‌گیری از بنیان‌ها و نظریه‌های بومی، در صدد تدوین و ارایه راهبردهای تعالی‌بخش، علمی و تخصصی می‌باشد.

این دانشگاه و پژوهشگاه از مراکز علمی کلیدی و حساس در عرصه مسائل راهبردی است که از بدنه ساختاری و در دگردیسی و بازطراحی سازمانی پس از انقلاب شکوهمند اسلامی به منظور کادرسازی در تراز انقلاب اسلامی در سطوح مدیران عالی کشوری و لشکری کلفه بوده و وظیفه خطیر خود در جهت تربیت و آموزش فرماندهان و مدیران عالی‌رتبه کشور را بر لوحه تمامی برنامه‌ها قرار داده است.

اهمیت این امر هنگامی نمود بیشتری می‌نماید که نگاهی ژرف و آینده پژوهانه به پیرامون کشور، منطقه و جهان داشته باشیم؛ چرا که با ظهور تهدیدات نوین در عرصه بین‌الملل، لزوم داشتن چنین کانونی برای به‌هنگام نگذاشتن مدیران عالی و فرماندهان نظامی کاملاً ملموس خواهد بود. از سوی دیگر چشم‌انداز ایجاد تمدنی بزرگ موجب می‌شود تا این تلاش و تعهد سبب ترغیب سازمان‌یابی گردد که برای پیروی از این هدف متعالی و ایجاد تحول در برنامه‌ها و فعالیت‌های خود نیازمند راهبردهای تخصصی و علمی منبثق از گفتمان و تفکر راهبردی این دانشگاه و پژوهشگاه باشند. با نگرش به این رویکرد و اهمیت موضوع، لزوم تولید و توزیع

ادبیات راهبردی در این دانشگاه که ماحصل تلاش اساتید و فرهیختگان متخصص در علوم دفاعی راهبردی و دانش‌آموختگان است، نمایان می‌گردد.

در این راستا مرکز انتشارات راهبردی دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی در سه حوزه مدیریت راهبردی، دفاع ملی و امنیت ملی با اهتمام به برنامه‌ها و در چارچوب اهداف و مفاهیم عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تدابیر رهبر معظم رهبری و فرماندهی کل قوا حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی)، سعی بر انتقال مفاهیم و آموزه‌های خود به سطوح مختلف مدیران و ارکان جامعه داشته و با این دست‌های پرتوانی را که نیل به این اهداف را تسهیل می‌نمایند، به گرمی تشویق می‌نماید.

و ما توفیقنا اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَیْهِ تَوَكَّلْنَا وَ اِلَیْهِ نُنِیْب
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

فهرست عناوین

فصل اول

۱۷	مفهوم شناسی مفاهیم دفاع و بازدارندگی از دیدگاه قرآن کریم
۱۹	مفهوم دفاع
۱۹	فلسفه دفاع از دیدگاه قرآن کریم
۲۰	اهم اصول، احکام، حدود و قوانین دفاع قرآنی
۲۲	مفهوم و اصول بازدارندگی از دیدگاه قرآن کریم
۲۶	جمع‌بندی

فصل دوم

۲۹	دشمن شناسی از دیدگاه قرآن کریم
۳۱	مفهوم شناسی دشمن از منظر قرآنی
۳۱	دشمن شناسی از منظر قرآن کریم
۳۲	واژه‌های کلیدی مرتبط با دشمن شناسی در قرآن کریم
۳۳	دسته‌بندی دشمنان از دیدگاه قرآن کریم
۳۴	۱- دشمنان مطلق
۳۴	الف- دشمنان ایمانی
۳۵	ب- دشمنان دینی
۳۵	۱- دشمنان دینی خارجی
۳۷	۲- دشمنان دینی داخلی (منافقین)
۳۹	۳- دشمنان مشروط
۴۰	اهمیت و معیارهای دشمن‌شناسی از دیدگاه قرآن
۴۲	سیاست اصولی دشمنان مطلق و مشروط در مبارزه با مسلمانان
۴۳	روش‌های مبارزه دشمنان دینی اسلام با رهبر جامعه اسلامی
۴۳	روش‌های مبارزه دشمنان دینی اسلام با اتحاد جامعه اسلامی

۴۳		اهم اصول مبارزاتی مسلمانان علیه دشمنان اسلام
۴۴		اصل نخست دشمنشناسی و انتخاب راههای مقابله با آن
۴۴		اصل دوم ایجاد و حفظ آمادگی در برابر دشمنان
۴۴		اصل سوم ممنوعیت دوستی با دشمنان
۴۴		اصل چهارم آراسته شدن مسلمانان به لباس صبر و تقوی
۴۵		جمع‌بندی

فصل سوم

۴۷		مفهوم‌شناسی دفاع همه‌جانبه در قرآن کریم
۴۹		مفهوم‌شناسی دفاع همه جانبه
۵۱		قرآن و دفاع همه جانبه
۷۹		مفهوم‌شناسی دفاع همه جانبه (چیستی، چگونگی و حرایب) از منظر قرآن کریم
۸۳		گزاره‌های منتخب دفاع همه جانبه قرآنی
۸۳		گزاره‌های منتخب بُعد اجتماعی- فرهنگی دفاع همه جانبه قرآنی
۸۴		گزاره‌های منتخب بُعد نظامی دفاع همه جانبه قرآنی
۸۵		گزاره منتخب بُعد اقتصادی دفاع همه جانبه قرآنی
۸۵		گزاره‌های منتخب بُعد سیاسی دفاع همه جانبه قرآنی

فصل چهارم

۸۷		اندیشه نظامی دفاع همه‌جانبه قرآنی
۸۹		چیستی اندیشه نظامی
۸۹		تعریف اندیشه نظامی
۹۰		عناصر سازنده اندیشه نظامی
۹۱		ویژگی‌های اندیشه نظامی دفاع همه جانبه قرآنی